

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ พัฒนาการของรูปแบบการผลิตทางการเกษตรของชาวเขาเผ่าม้ง

ชื่อผู้เขียน นายปริญญา ใจเถิง

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร. พศิน แดงจวง	ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขงยุทธ เปลี่ยนผดุง	กรรมการ
อาจารย์ วิสุทธิ วานิช	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง พัฒนาการของรูปแบบการผลิตทางการเกษตรของชาวเขาเผ่าม้ง มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพัฒนาการของรูปแบบการผลิตทางการเกษตรของชาวเขาเผ่าม้ง และศึกษาเงื่อนไขที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบการผลิตทางการเกษตรของชาวเขาเผ่าม้ง

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาจัดเป็นหมวดหมู่ ตรวจสอบข้อมูล ความสมบูรณ์ของข้อมูล และนำเสนอโดยการบรรยาย และสรุปเชิงวิเคราะห์ ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

การผลิตของชุมชนชาวเขาเผ่าม้งบ้านรักแผ่นดินในอดีตเป็นการผลิตทางการเกษตรแบบพอมีพอกินเน้นเพื่อบริโภคในครัวเรือน มีการแลกเปลี่ยนผลผลิตกันระหว่างญาติพี่น้องและเพื่อนบ้าน เป็นความสัมพันธ์ทางสังคมเป็นแบบเครือญาติ ต่อมาชุมชนได้ถูกโยกย้ายไปอยู่ในพื้นที่แห่งใหม่ ณ ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ด้วยเหตุผลทางการเมือง การย้ายถิ่นที่อยู่และที่ทำกินเป็นจุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงการผลิตแนวใหม่คือทำการผลิตเพื่อขาย

พัฒนาการของรูปแบบการผลิตทางการเกษตรของชาวเขาเผ่าม้ง คือการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตแบบพอมีพอกินเพื่อบริโภคเป็นการผลิตแบบเพื่อขาย เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงมีทั้งเงื่อนไขภายใน ได้แก่ การเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในระบบการผลิต การลอกเลียนแบบและดูตัวอย่างจากผู้นำอาชีพ และจากการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ทำกินของหมู่บ้าน และเงื่อนไขภายนอก หน่วยงานราชการที่อพยพชาวเขาเผ่าม้งมาอยู่ใหม่ การคมนาคมขนส่ง และการติดต่อสื่อสารที่สะดวกรวดเร็ว เข้าหน้าที่ยาหารที่เข้ามาส่งเสริมอาชีพในชุมชน การมีตลาดรองรับผลผลิต และการสนับสนุนการผลิตทั้งจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน

Thesis Title Development of Agricultural Production Model of Hmong People

Author Mr. Parinya Jithoeng

M. Ed. Nonformal Education

Examining Committee

Assoc. Prof. Dr. Pasina Tangchuang Chairman

Asst. Prof. Yongyudh Pianpadung Member

Lect. Visut Vanich Member

Abstract

This thesis was set out to examine the Hmong people's agricultural production model developments as well as factors and conditions affecting such developments.

Data collection was made possible via informal interviews, participant and nonparticipant observations. Collected data were subsequently cross-checked, classified, and descriptively and analytically presented.

Findings were as follows:

In the past, agricultural production at the studied village, Rak Paen Din, had been of subsistence nature, i.e., primarily for household consumption and exchanges among relatives and neighbors. Social relations were of kinship type. Later, the community was relocated to its present site. The relocation was politically driven and triggered a series of production model-related changes. The new model became market-oriented.

Affecting factors/conditions were of both internal and external nature. The former comprised actual practice-based learning within the production system, imitation and modelling on occupationally leading figures' examples, and the village's own cultivable land conditions-related changes. The latter were as follows: government agencies involved in bring in new migrants, fast and convenient communication and transportation, military personnel coming in to conduct occupation promoting activities and programs, the availability of markets, and production-related support from both government and private agencies.